

Ο Λυκογιάννης

ΤΟΥ ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΡΙΖΜΠΟΥΡΓΚ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΩΤΟΓΟΥΜΕΝΩΝ. — Ο Κάρλος Σεβρύ και η σύζυγός του Ζελιμά, επιστρέφουν έπειτα από πολλά χρόνια άπου-

σίας στη Γαλλία, με το μοναδικό σκοπό να μάθουν τί απέγινε κάποια κυρία της άριστοκρατίας και το παιδί της, την όποια μυστηριώδεις έχθροί είχαν συμφέρον να εξαφανίσουν, για να σφετερισθούν τη μεγάλη της περιουσία. Στο ίδιο όμως λεωφορείο μ' αυτούς ταξιδεύει κάποιος ύποπτος τύπος, ένας Βλαιρώ, ό οποίος κατορθώνει να πιάση κουβέντα με το Σεβρύ και να μάθη τό σκοπό του ταξιδιού του, προσφέρεται δέ να τον έξυπηρετήση και να τον βοηθήση στις άναζητήσεις του. Ο Σεβρύ δέχεται εύχαρίστως, χωρίς να ύποψιάζεται καθόλου τά καταχθόνια σχέδια του Βλαιρώ, ό όποίος του παρουσιάζεται με τό ψευδώνυμο 'Ιούλιος Κορνεφέρ. "Ετσι οι ταξιδιώτες φθάνουν στο Βλαικουόρ. Έκει ό Βλαιρώ κατορθώνει να παρασύρη τον Σεβρύ σε ένεδρα τη νύχτα και τον πνίγει στο ποτάμι. Η Ζελιμά, πού είνε έγκυος, μόλις τον βλέπει νεκρό ταραάζεται τόσο, ώστε κάνει πρόωρο τοκετό, φέννει στον κόσμο ένα κοριτσάκι και πεθαίνει στη γέννα. Δεκάξη χρόνια περνούν κ' ή κόρη της Ζελιμάς, ή 'Ιωάννα, ζή κοντά σ' έναν άγαθό άπόστρατο αξιωματικό, τον λοχαγό Βαγιάν, ό όποίος την έχει υιοθετήσει. Είνε δέ έρωτευμένη μ' ένα νεαρό χωρικό, τον 'Ιάκωβο, ό όποίος φεύγει εκείνες τις ήμέρες για να ύπηρετήση στρατιώτης. Έκει κοντά, στα δάση του Μαρέλ, ζή ένας μυστηριώδης άγριάνθρωπος, νέος κι' ώραιος, ό Λυκογιάννης, του όποιου τό μυστήριο άπασχολεί όλη την περιφέρεια. Μιά μέρα σε μία συγκέντρωση στον πύργο της θαρώνης ντε Σιμέζ γίνεται συζήτηση σχετικάς και μερικές νέες άποφασίζουν, από περιέργεια, να πάνε να θρούν τό Λυκογιάννη. Στο Βουνό όμως, ή κόρη της θαρώνης 'Εριέττα, κινδυνεύει να πέση σε μία άβυσσο, μα ό Λυκογιάννης την σώζει την τελευταία στιγμή. Από τότε ένα τρυφερό αίσθημα γεννιέται στις καρδιές των δύο νέων. "Επειτα από λίγες μέρες ό Ρασίλ ντε Σιμέζ, ό αδελφός της 'Εριέττας, ένας διεφθαρμένος νέος, ό όποίος νοιώθει ένα παράφορο πάθος για την 'Ιωάννα, μία νύχτα, πού ό θετός πατέρας της λείπει, μπαίνει με μία σκάλα στο δωμάτιό της για να την κάνη δική του. Τή σώζει όμως την τελευταία στιγμή ό Λυκογιάννης. Η 'Ιωάννα, όμως, νομίζει πως ό Λυκογιάννης είνε αυτός πού της έπετέθη και, άπελπισμένη, άφίγει μία έπιστολή στο θετό πατέρα της, στην όποια τον κατηγορεί και ηγαιίνει να πνιγίη στο ποτάμι. Μα τη σώζει ό Λυκογιάννης κι' ένας άγνωστος κύριος, πού περνάει από κεί με τό άμάξι του, την παίρνει μαζί του άναίσθητη. "Εν τώ μεταξύ ό γαλλογερμανικός πόλεμος κηρύσσεται και οι Γερμανοί φτάνουν στο Μαρέλ, όπου διαδραματίζονται τά γεγονότα αυτά. Μεταξύ των Γάλλων πού πολεμούσαν κατά των Γερμανών, ήταν κι' ό 'Ιάκωβος Γκραντέν, ό μνηστήρ της 'Ιωάννας, ό όποίος γλυτώνοντας άπ' την αίχμαλωσία, ξαναγυρίζει στο Τουρ, όπου είχε καταφύγει ή γαλλική κυβέρνησις και ζητάει να πολεμήση πάλι. Έκει, στο ύπουργείο των Στρατιωτικών, διηγείται τις περιπέτειές του, σε τέσσερες άνώτερους αξιωματικούς.

(Συνέχεια άπ' τό προηγούμενο)

— Έξ άλλου, εξακολούθησε ό 'Ιάκωβος Γκραντέν, είμαστε μόλις έκαστό κι' έπρεπε να παλαιώσουμε έναντιον υπερχιλίων έχθρων. Μας περικύκλωσαν, τρύπωσαν άσυγκράτητοι ανάμεσά μας και, σε κάποια στιγμή, κατώρθωσαν να μας άρπάξουν τη σημαία.

— Μας άρπαξαν τη σημαία! φώναξα εγώ. Έμπρός!

"Ολοι όσοι ήσαν γύρω μου, μ' άκολούθησαν και ριχτήκαμε κατά των έχθρων...

"Α! σάς βεβαιώ ότι, κατά τη στιγμή εκείνη, δέν βλέπαμε τον κίνδυνο, δέν συλλογιζόμαστε καθόλου τον θάνατο...

"Ενα μόνο πράγμα συλλογιζόμαστε: να πάρουμε πίσω την σημαία μας!

Και την έπήραμε...

Την άρπαξα εγώ από τά χέρια του Γερμανού πού την κρατούσε και την έσήκωσα όσο ψηλότερα μπορούσα για να κυματίση πάνω άπ' τά κεφάλια μας...

Ριχτήκαμε τότε και πάλι με περισσότερη άκόμα όρμη κατά των έχθρικών τάξεων και κατωρθώσαμε να τις διασχίσουμε... Είχαμε άπελευθερωθή!...

"Ωστόσο οι Πρώσοι μας άκολουθούσαν από κοντά. Έ-

γώ λοιπόν, από φόβο μήπως ή σημαία πέση πάλι στα χέρια τους, κρύφτηκα πίσω από μερικούς θάμνους και, άφου την δίπλωσα, την έχωσα κάτω από τον έπενδύτη μου.

"Η λύσσα των πρωσικών κανονιών μεγάλωνε όλοένα και χαλάζι από καυτό σίδερο έπεφτε άπάνω μας. Σε κάποια στιγμή μάλιστα, οι Πρώσοι άναγκάστηκαν να ύποχωρήσουν για να μη χτυπήσουν οι ίδιοι από τις όβίδες τους πού έσκαζαν παντού.

"Εγώ είχα χτυπηθή από ένα θραύσμα όβίδος στο πλευρό και ή πληγή, άν και έλαφριά, μου πονούσε πολύ. Μη μπορώντας ν' άκολουθήσω τους συντρόφους μου κατέφυγα στο γειτονικό δάσος κι' έπειδή είχε νυχτώσει, έτοιμαζόμουν να ξαπλωθώ στη ρίζα μιας βελανιδιάς, όταν μου φάνηκε πως είδα φώς μέσ' από τά δέντρα. Τράβηξα τότε προς τό φώς αυτό και μετά είκοσι λεπτών έξαιρετικά επίπονη πορεία, χτυπούσα την πόρτα του σπιτιού ένός δασοφύλακος, ό όποίος με ύποδέχτηκε αδελφικά.

"Ο δασοφύλακας αυτός ήταν παληός στρατιωτικός και είχε πολεμήσει στην 'Αφρική. Ζούσε στο σπιτάκι εκείνο μαζί με την σύζυγό του και με περιποιήθηκαν με μεγάλη καλωσύνη. "Επλυναν τη πληγή μου με καθαρό νερό κι' έπειτα την έπέδεσαν προσεχτικά, πράγμα πού με άνακούφισε πολύ από τους πόνους μου.

Την άλλη μέρα, όταν ξύπνησα, ή σύζυγος του δασοφύλακος μου είπε:

— "Ο σύζυγός μου έφυγε πολύ πρωί για τό Σεντάν, για να μάθη τί γίνεται εκεί. Μου σύστησε να σάς περιποιηθώ και να μη σάς αφήσω να βγίητε έξω ως ότου να επιστρέψη.

"Η νύχτα είχε προχωρήσει πολύ, όταν ξαναγύρισε ό δασοφύλακας. Φαινόταν συντετριμμένος άπ' τη λύπη του και με φωνή θλιμμένη μάς είπε:

— Οι δικοί μας συνθηκολόγησαν... "Ολος ό στρατός αίχμαλωτίστηκε!...

"Εγώ, μόλις τό άκουσα αυτό, δέν μπόρεσα να συγκρατήσω τά δάκρυά μου.

— Και ή πληγή σας; με ρώτησε σε λίγο ό δασοφύλακας.

— Χάρι στις περιποιήσεις σας, σχεδόν δέν ύποφέρω πειά, του άπάντησα.

— Και τί σκοπεύετε να κάνετε τώρα;

Πραγματικά, κι' εγώ ό ίδιος δέν ήξερα τί έπρεπε να κάνω.

— "Αν θέλετε να πάτε μαζί με τους άλλους αίχμαλώτους στη Γερμανία, πρόσθεσε ό δασοφύλακας, μπορείτε να ξαναγυρίσετε στο Σεντάν.

— Ποτέ! φώναξα.

— Οι Πρώσοι έτοιμάζονται να έπιτεθούν κατά του Παρισιού, εξακολούθησε ό δασοφύλακας. Εύτυχώς όμως οι κάτοικοι της πρωτεύουσας είνε περίφημα έτοιμασμένοι για την άμυνα.

— "Α! τότε θα πάω κι' εγώ στο Παρίσι να πολεμήσω μαζί με τους άλλους!

"Ο δασοφύλακας όμως κούνησε θλιβερά τό κεφάλι του και μου είπε:

— Μόλις βγίητε από τό δάσος, θα συλληφθήτε από τους Γερμανούς!

— Άλλά τότε τί με συμβουλεύετε να κάνω;

— Πρέπει, έν πρώτοις, να γίνετε καλά. Δέν σάς συμβουλεύω να μέινετε εδώ, γιατί τό μέρος δέν είνε καθόλου σίγουρο... Τά βελγικά σύνορα όμως είνε κοντά και μπορείτε, χωρίς πολλούς κινδύνους, να φτάσετε εκεί. Από τό Βέλγιο, όταν σάς παρουσιαστή ή κατάλληλη εύκαιρία, μπορείτε να ξαναγυρίσετε για να πολεμήσετε πάλι. Σας συμβουλεύω όμως να μη ξαναγυρίσετε με την στρατιωτική σας στολή.

Την άλλη μέρα —εξακολούθησε ό 'Ιάκωβος Γκραντέν— έγκατέλειψα τό σπίτι του δασοφύλακος και, περνώντας μέσ' άπ' τά δάση, κατώρθωσα να φτάσω στο Βέλγιο. "Ε-

νας χωρικός με φιλοξένησε στο σπίτι του και περιποιήθηκε την πληγή μου, ή οποία από την κόπωση και τις στερήσεις είχε ανοίξει πάλι και μου έφερε δυνατό πυρετό. Εύτυχως μετά δεκαπέντε μέρες συνήλθα και μπόρεσα να ξαναγυρίσω στη Γαλλία.

Χάρης στα χωριάτικα αυτά ρούχα, τα οποία αγόρασα στο Βέλγιο, μπόρεσα να περάσω απαρατήρητος από τις έχθρικές γραμμές και να φτάσω εδώ.

Οι τέσσερες ανώτεροι στρατιωτικοί είχαν ακούσει με προσοχή την αφήγηση του 'Ιακώβου Γκραντέν χωρίς να τον διακόψουν καθόλου. Όταν τελείωσε, του έσφιξαν με ένθουσιασμό το χέρι κι' άρχισαν να τον συγχαίρουν θερμά.

— Μά δεν έκανα κανένα άνδραγάθημα... ψιθύρισε σαστισμένος ο νέος.

Τό ίδιο βράδυ, ο νεαρός λοχίας 'Ιακώβος Γκραντέν προβιβαζόταν σε ύπολοχαγό και έτοποθετείτο στο πρώτο τάγμα των Ουσσάρων.

B'

Ο ΛΟΧΑΓΟΣ ΛΑΓΚΑΡΝΤ

Η γαλλική στρατιά του Λείγερ, ή οποία είχε λάβει μεγάλες ενισχύσεις, έτοιμαζόταν να έπιτεθή έναντίον των πρωσικών στρατευμάτων που ήσαν στρατοπεδευμένα στην 'Ορλεάνη για να μπορέση κατόπιν να τραβήξη πρός τό Παρίσι και να βοηθήση την έξοδο της φρουράς της πρωτεύουσας.

Τό πρωί της 7 Νοεμβρίου, δυο μέρες πρό της μάχης του Κουλιέρ, κατά την οποία ή στρατιά του Λείγερ νίκησε κατά κράτος τούς Γερμανούς, ο 'Ιακώβος Γκραντέν έστάλη να κατοπτεύση τις έχθρικές προφυλακές μαζί με είκοσι άλλους ίππείς.

Τραβούσαν πρός τό Βακόν, όταν έξαφνα καμμιά εκατοστή θωρακοφόροι Γερμανοί βγήκαν από μιá έπαυλι και περικύκλωσαν τούς Γάλλους ίππείς.

— Φίλοι μου! φώναξε ο 'Ιακώβος Γκραντέν μπαίνοντας έπικεφαλής της μικρής ήλης, προτιμότερο να πεθάνουμε όλοι μας παρά να παραδοθούμε.

Άμέσως ή συμπλοκή άρχισε με πυροβολισμούς. Σε λίγο όμως οί αντίπαλοι πλησίασαν και τράβηξαν τά σπαθιά τους, όρμώντας οί μόν κατά των δέ.

Τό αποτέλεσμα της συμπλοκής δεν ήταν καθόλου άμφίβολο. Ωστόσο οί είκοσι Γάλλοι ίππείς έτοιμάστηκαν να πουλήσουν άκριβά τή ζωή τους, όταν είδαν πως οί Πρώσοι τούς περικύκλωσαν με τις λόγχες προτεταμένες.

— Παραδοθήτε! φώναξε ο έπικεφαλής των Πρώσων.

— Ποτέ! απάντησε ο 'Ιακώβος Γκραντέν, ρίχνοντας έναντίον των θωρακοφόρων την τελευταία σφαίρα του τουφεκιού του.

Στόν πυροβολισμό αυτόν απάντησαν άμέσως άλλοι έκατό.

Έξαφνα όμως συνέβη κάτι άπρόοπτο.

Ένα άπόσπασμα 'Ελευθέρων Σκοπευτών, ακούγοντας τούς πυροβολισμούς βγήκε από ένα γειτονικό δάσος κι' έτρεξε να βοηθήση τούς Γάλλους στρατιώτες.

Η σκηνή άλλαξε άμέσως.

Δεκαπέντε θωρακοφόροι, έπικίνδυνα πληγωμένοι, έπεσαν από τ' άλογά τους και οί άλλοι, περίτρομοι για την ξαφνική έπίθεσι των 'Ελευθέρων Σκοπευτών, άρχισαν να φεύγουν κακοί κακώς.

Ο 'Ιακώβος Γκραντέν τούς καταδίωξε και συνέλαβε πέντε αίχμαλώτους, από τούς όποιους ο ένας ήταν ο άρχηγός του άποσπάσματος.

— Υπολοχαγέ, του είπε κατά την έπιστροφή του ο άρχηγός των 'Ελευθέρων Σκοπευτών, είστε ήρωας ανάμεσα στους ήρωας. Πρό όλίγου σάς έθαύμασα ν' άντιμετώπιζετε

άπτόητος τούς Πρώσους που έτοιμαζόντουσαν να σάς κατασφάξουν. Σας παρακαλώ, τόσο σεις, όσο κι' οί στρατιώται σας να δεχτήτε τά εγκάρδια συγχαρητήριά μου.

— Λοχαγέ μου, απάντησε ο 'Ιακώβος Γκραντέν, τόσο για τόν έαυτό μου, όσο και για τούς στρατιώτες μου, δέχομαι μ' ευγνωμοσύνη τά ευγενικά σας συγχαρητήρια, άν και στη θέσι που βρισκόμαστε, δεν έκάναμε τίποτε άλλο από τό καθήκον μας. Πρέπει όμως να σας ευχαριστήσω και για κάτι άλλο: Σας χρωστάμε τή ζωή. Αν δεν φτάνατε σεις με τούς 'Ελευθέρους Σκοπευτά σας θα είμαστε τώρα σκοτωμένοι.

Ένα γλυκό χαμόγελο φάνηκε στα χείλη του λοχαγού, του άρχηγού των 'Ελευθέρων Σκοπευτών.

— Θα σας απαντήσω τώρα κι' εγώ, είπε, με τά ίδια σας τά λόγια: δεν εκάναμε παρά τό καθήκον μας.

Οί δυο άξιωματικοί άλλαξαν μιá εγκάρδια χειραψία.

— Υπολοχαγέ, πως λέγεστε; ρώτησε ο λοχαγός.

— 'Ιακώβος Γκραντέν. Και σεις, λοχαγέ μου;

Η φυσιογνωμία του άρχηγού των 'Ελευθέρων Σκοπευτών άλλαξε άμέσως έκφρασι.

— Θα σας τό έλεγα ευχαρίστως, απάντησε, άν αυτό μου ήταν δυνατόν. Άλλά τό κρύβω για την ώρα για λόγους τούς όποιους επίσης κρατώ μυστικούς. Θα σας πω μόνο τό όνομα με τό όποιο είμαι γνωστός στους στρατιώτες μου. Με λένε λοχαγό Λαγκάρντ.

» Αργότερα — έξακολούθησε ο μυστηριώδης λοχαγός — άν δεν σκοτώθω σε καμμιά μάχη, θα εξακολουθήσω ένα δύσκολο έργο που μου διέκοψε ο πόλεμος. Τότε, κύριε Γκραντέν, θα σας χρειαστώ και ίσως να λάβω την άνάγκη σας. Γιατί, για να εξακολουθήσω τό έργο μου, χρειάζομαι άντρες γενναίους κι' άφωσιωμένους όπως σεις.

— Μπορείτε, σε κάθε περίστασι, να βασιστήτε σε μένα, λοχαγέ μου.

— Τό ξέρω. Ένα μόνο βλέμμα έφτασε για να σχηματίσω την άντίληψί μου για σας. Είστε άπ' τούς ανθρώπους εκείνους, στους όποιους μπορεί κανείς άφοβα να έχη κάθε έμπιστοσύνη. Άπορώ μάλιστα μη βλέποντας τό Σταυρό της Λεγεώνας της Τιμής στο στήθος σας.

— Είμαι πολύ νέος ακόμα, απάντησε χαμογελώντας ο 'Ιακώβος Γκραντέν. Κι' έπειτα, για να τιμηθί κανείς με τό παράσημο αυτό, πρέπει να έχη κάνει μιá πράξι ήρωική, αξιοθαύμαστη.

— Βέβαια. Άλλά μου φαίνεται ότι την πράξι αυτή την εκάνατε στη σημερινή συμπλοκή...

— Λοχαγέ μου, απάντησε ζωηρά ο 'Ιακώβος, άν, για τή συμπλοκή αυτή, είνε κάποιος άξιος του Σταυρού της Λεγεώνας, αυτός δεν είμ' εγώ, αλλά σεις!

— Ω! απάντησε ο άρχηγός των 'Ελευθέρων Σκοπευτών χαμογελώντας θλιβερά, εγώ δεν έχω πειά φιλοδοξίες. Άγνοώ άν θα σας ξανασυναντήσω πάλι, κατά την διάρκεια του καταστρεπτικού αυτού πολέμου, που μου φαίνεται ότι δεν θα τελειώση γρήγορα. Ωστόσο, μη ξεχάσετε τό λοχαγό Λαγκάρντ, γιατί κι' αυτός θα σας θυμάται πάντα.

Όταν θα τελειώση ο πόλεμος, θα λάβετε ειδήσεις μου. Αν μως δεν ακούσετε τίποτε για μένα, αυτό θα πη ότι δεν θα ύπάρχω πειά.

Οί δυο άντρες έσφιξαν πάλι φιλικά τά χέρια τους.

— Καλή έπιτυχία και καλή άντάμωσι, είπε ο λοχαγός. Και χωρίστηκαν.

Ο λοχαγός Λαγκάρντ θα είχε, χωρίς άλλο, μεγάλη περιουσία, γιατί με δικά του χρήματα είχε έξοπλίσει τούς διακόσιους 'Ελευθέρους Σκοπευτάς του και τούς διέτρεφε.

Ήσαν δέ αυτοί ως επί τό πλείστον άνθρωποι φτωχοί, εργάτες χωρίς δουλειά, χωρικοί διωγμένοι από τά χτήματά τους, άεργοι κάθε κατηγορίας που πολεμούσαν για την ώρα κατά των Γερμανών, έπειδή δεν είχαν τίποτε άλλο να

Τήν σήκωσα ψηλά για να κυματίση πάνω άπ' τά κεφάλια μας...

κάνουν. Από τὰ άτακτά όμως αυτά στοιχίει, ο λοχαγός Λαγκάρντ είχε σχηματίσει ένα σώμα γενναίων που θά μπορούσε νά συγκριθῆ στην άνδρεία και μ' αυτούς άκόμα τούς Έλευθέρους Σκοπευτάς του Παρισίου.

Με την κάλωσύνη του και την δικαιοσύνη του, είχε κατορθώσει νά επιβάλῃ στους στρατιώτες του τάξι και πειθαρχία. Τους άγαπούσε στοργικά και τούς άποκαλούσε φίλους του, παιδιά του. Μά κι' αυτοί έτρεφαν προς τόν άρχηγό τους άπεριόριστη έμπιστοσύνη κι' άφοσίωσι κ' υπάκουαν σέ κάθε του διαταγή τυφλά και χωρίς άντιλογίες.

Οί Γάλλοι βρισκόντουσαν άκόμα στην Όρλεάνη, στή θέση δηλαδή που είχαν έγκαταλείψει οί Γερμανοί μετά τή μάχη του Κουλμιέρ.

Ένα πρωί, ο λοχαγός του τάγματος στο όποιο ύπηρετούσε ο Ίάκωβος, τόν έπήρε ιδιαιτέρως και τόν ρώτησε:

— Υπολοχαγέ, διάβασες τόν σημερινό «Μηνύτορα»; (*)

— Όχι, λοχαγέ μου.

— Περιγράφει τήν συμπλοκή τής έπαύλεως και γράφει μεγάλους επάινους για σένα.

— Αλήθεια;

— Βέβαια. Έκτός αυτού όμως αναφέρει και κάτι άλλο που σ' ένδιαφέρει πολύ.

— Τί;

— Βλέπω ότι δέν ξέρεις τίποτε... Θεωρώ λοιπόν εύτυχη τόν έαυτό μου αναγγέλλοντάς σου ότι ώνομάστηκες ιπτότης τής Λεγεώνας τής τιμής.

Ο Ίάκωβος Γκραντέν άνοιξε διάπλατα τά μάτια του και για μιá στιγμή άπόμεινε άφωνος σαν άπολιθωμένος.

— Έγώ; Έγώ; φώναξε κατόπιν κατάπληκτος.

— Βέβαια, σύ!

— Ω, συγνώμη, λοχαγέ μου... Άλλά τó πράγμα ήταν τόσο άπροσδόκητο!...

Ο λοχαγός έβγαλε τότε άπ' τήν τσέπη του μιá έφημερίδα και, δίνοντάς τήν στόν Ίάκωβο, του είπε:

— Νά, διάβασε!

— Ω! είν' αλήθεια!... ψιθύρισε ο Ίάκωβος, κοκκινίζοντας σαν κοπέλλα, άφοῦ έρριξε μιá ματιά στην έφημερίδα.

Τό διάταγμα τής παρασημοφορίας περιλάμβανε πολλά όνόματα, μά τó όνομα του Ίακώβου Γκραντέν ήταν άπό τά πρώτα.

— Σου άφήνω τήν έφημερίδα, είπε ο λοχαγός άπομακρυνόμενος, άφοῦ έσφιξε πρώτα τó χέρι του ύπολοχαγοῦ.

Τήν ίδια μέρα, ο συνταγματάρχης κάλεσε τόν Ίάκωβο Γκραντέν νά παρουσιαστῆ μπροστά του.

— Φίλε μου, του είπε, έχω διαταγή νά σου έπιδώσω αυτό.

Και, λέγοντας αυτά τά λόγια, κρέμασε στο στήθος του νέου τó Σταυρό τής Λεγεώνας.

— Συνταγματάρχα μου, είπε ο Ίάκωβος με φωνή συγκινημένη, φαίνεται ότι κάποιος ισχυρός και άγνωστος προστάτης θά ένήργησε για νά τύχω μιás τόσο έξαιρετικής τιμής, ένῶ δέν έκανα τίποτε άλλο άπό τó καθήκον μου. Ωστόσο, συνταγματάρχα μου, σάς ύπόσχομαι νά φανώ άξιος του σταυροῦ αυτού.

— Τό πιστεύω, γενναίε μου ύπολοχαγέ. Έξ άλλου δέν θά σου λείψουν ή εύκαιρίες για νά διακριθῆς... Μίλησε προ όλίγου για κάποιον άγνωστο προστάτη. Ο προστάτης λοιπόν αυτός ύπάρχει πραγματικά. Είπε ο λοχαγός τών Έλευθέρων Σκοπευτών Λαγκάρντ.

— Α! φώναξε ο Ίάκωβος.

— Ο άνθρωπος αυτός, τόν όποιο έγώ δέν ξέρω, έξακολούθησε ο συνταγματάρχης, φαίνεται πως έχει μεγάλη σπουδαιότητα, γιατί ο στρατηγός μας τόν άγαπάει πολύ κι' άκολουθεί πάντοτε τίς συμβουλές του. Θέλησαν νά τόν παρασημοφορήσουν, αλλά δέν δέχτηκε και τó Σταυρό που

σου προσέφεραν τόν έζήτησε για σένα... Δίστασαν στην άρχή νά σου τόν δώσουν, όχι γιατί δέν τόν άξιζες, αλλά γιατί ήσουν πολύ νέος. Άλλά ο λοχαγός Λαγκάρντ επέμεινε αναφέροντας μεταξύ τών άλλων σου κατορθωμάτων, τήν άνάκτησι τής σημαίας στο Σεντάν και τόν ήρωισμό σου κατά τήν συμπλοκή τής έπαύλεως. Έτσι έγινε δεκτή ή αίτησίς του.

Μετά τά λόγια αυτά του συνταγματάρχου, ο Ίάκωβος τόν εύχαρίστησε και βγήκε έξω.

«Α! έλεγε. Άν ήξερα αυτή τή στιγμή που βρίσκεται ο λοχαγός Λαγκάρντ, θά έτρεχα άμέσως νά τόν εύχαριστήσω. Άλλά που νά είνε; Που νά τόν ζητήση κανείς; Και ποιός είνε ο παράδοχος αυτός άνθρωπος που τόσο γρήγορα μ' άγάπησε κι' έγινε προστάτης μου χωρίς νά τó ξέρω; Κρύβει τó όνομά του. Γιατί; Για λόγους μυστικούς, καθώς μου είπε. Άλλο μυστήριο αυτό!...»

Και ο νους του Ίακώβου πήγε σ' ένα άλλο μυστήριο, σ' αυτό που του έκρυβε ο γέρο ζητιάνος του Βλαινκούρ.

«Περίεργο! Ξαναείπε μέσα του. Κάτι μου λέει ότι ο λοχαγός Λαγκάρντ, που είνε πολύ άνώτερος άπ' ό,τι φαίνεται, θά έχη μεγάλη επίδρασι στο πεπρωμένο μου. Χωρίς άλλο πρέπει νά τόν ξαναϊδώ... Άπό αύριο θ' άρχίσω τίς έρευνές μου...»

Πραγματικά, άπό τó πρωί τής άλλης ήμέρας άρχισε νά ζητά παντού τόν λοχαγό Λαγκάρντ, αλλά κανένας δέν μπορούσε νά του πῆ που βρισκόταν.

Κατά τó μεσημέρι ξαναγύριζε στο στρατόπεδο, θλιμμένος για τήν άποτυχία του, όταν στή γωνιά κάποιου δρόμου τής Όρλεάνης βρέθηκε μπροστά σέ κάποιον άξιωματικό, του όποίου ή φυσιογνωμία δέν του ήταν άγνωστη.

— Συγγνώμη, του είπε πλησιάζοντάς τον, μου φαίνεται ότι σάς συνάντησα και άλλοτε.

— Α! φώναξε εκείνος, χαιρετώντας στρατιωτικά. Είστε ο ήρωας τής συμπλοκής τής έπαύλεως.

— Και σεις άνήκετε στο σώμα του λοχαγοῦ Λαγκάρντ.

— Έχω τήν τιμή αυτή.

— Τότε θά λάβετε τήν κάλωσύνη νά μου δώσετε μιá πληροφορία.

— Είμαι στις διαταγές σας.

— Που βρίσκεται τώρα ο λοχαγός;

— Θέλετε νά τόν δῆτε;

— Ναι.

— Ω! τότε τó πράγμα είν' εύκολο. Βρίσκεται στην Όρλεάνη προ τριών ήμερών. Προ όλίγου ήμουν κοντά του και έλαβα μάλιστα διαταγές του.

— Που κατοικεί;

— Σ' αυτόν ακριβώς τó δρόμο. Έλάτε, ύπολοχαγέ, θά σάς πάω ως τήν πόρτα του σπιτιοῦ του.

«Επειτ' άπό μερικές στιγμές, ο Ίάκωβος Γκραντέν έμπαινε στο σπίτι που του υπέδειξε ο συνοδός του και χτυπούσε τήν πόρτα του λοχαγοῦ.

— Έμπρός, του άπάντησε μιá φωνή, τήν όποία άνεγνώρισε άμέσως.

«Ανοιξε τότε τήν πόρτα και μπήκε μέσα.

Ο λοχαγός καθόταν μπρός σ' ένα τραπέζι γεμάτο χαρτιά κι' έγγραφε. Χωρίς νά ταραχθῆ καθόλου, γύρισε τó κεφάλι του για νά δῆ ποιός είχε μπῆ μέσα. Μόλις όμως άνεγνώρισε τόν Ίάκωβο, παράτησε τήν πέννα του και σηκώθηκε βιαστικά, ένῶ τά μάτια του έδειχναν μεγάλη εύχαρίστησι.

— Ω, λοχαγέ μου! φώναξε ο Ίάκωβος προχωρώντας προς αυτόν με τά χέρια άπλωμένα.

Ο λοχαγός Λαγκάρντ έπήρε τά χέρια του μέσα στα δικά του και τά έσφιξε μ' έγκαρδιότητα.

— Λοχαγέ μου, ξαναείπε ο Ίάκωβος κατασυγκινημένος, ξέρω τί κάνατε για μένα και ήρθα νά σάς εύχαριστήσω.

— Τί έκανα για σάς; ρώτησε ο λοχαγός κάνοντας τόν

Ο Ίάκωβος έρριξε μιá ματιά στην έφημερίδα.

(*) «Μ η ν ὀ τ ω ρ», ή έπτοσημῃ έφημερίδι τής γαλλικής κυβερνήσεως.

ξαφνιασμένο.

— "Ω! μά κάνετε πώς δέν ξέρετε! εἶπε ὁ 'Ιάκωβος. Τά ἔμαθα ὅλα...

— Λοιπὸν ἄς δοῦμε... Τί ξέρετε;

— Χθές ὁ συνταγματάρχης μου μὲ πληροφόρησε ὅτι ἔχω ἕναν ἰσχυρὸ προστάτη καὶ ὅτι ὁ προστάτης αὐτὸς εἶνε ὁ λοχαγὸς Λαγκάρντ. Σήμερα τὸ πρωὶ ἔτρεξα παντοῦ γιὰ νὰ μάθω ποῦ βρισκόσαστε, ἀλλὰ κανένας δέν ἦταν εἰς θέσιν νὰ μὲ πληροφορήσῃ. Γύριζα λοιπὸν ἐδῶ καταλυπημένος, ὅταν ἔξαφνα συνάντησα ἕναν ἀξιωματικὸ σας, ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν καλωσύνη νὰ μὲ φέρῃ ὡς ἐδῶ. Εἶμαι λοιπὸν εὐτυχής, λοχαγέ μου, γιατί μπορῶ νὰ σᾶς ἐκφράσω τὴν εὐγνωμοσύνη μου... Τὸ Σταυρὸ μου τὸν χρωστάω σὲ σᾶς...

— 'Ιάκωβε, τοῦ ἀπάντησε ὁ λοχαγός, τὸ Σταυρὸ σου τὸν ὀφείλεις στὸ θάρρος σου καὶ στὴν ἀφοσίωσί σου πρὸς τὴν πατρίδα. Τά ξέρεις ὅλα, μοῦ εἶπες... Λοιπὸν, ξέρω κι' ἐγὼ κάτι πού δέν μοῦ ἀποκάλυψες... Σὲ μένα χρωστᾶς τὸ Σταυρὸ;... Καὶ ἡ σημαία τοῦ Σεντάν;... Καὶ τ' ἀνδραγαθήματά σου στὴ μάχη τοῦ Κουλιμέρ; Αὐτά, κατὰ τὴ γνώμη σου, δέν ἀξίζουν τίποτε...

— Χίλιοι ἄλλοι στάθηκαν καλύτεροί μου... "Ἐπειτα ὁ βαθμὸς τοῦ ὑπολοχαγοῦ ἦταν μὴ ἀνταμοιβῆ πολὺ μεγάλη γιὰ μένα. "Ὅστε, λοχαγέ μου, χάρις σὲ σᾶς...

— Καλὰ, ἄς μὴ μιλάμε πειὰ γι' αὐτὸ, τὸν διέκοψε ὁ Λαγκάρντ, καὶ ἀφῆσέ με τελοσπάντων νὰ σοῦ πῶ πόσο χαίρω πού σὲ ξαναβλέπω. "Ἄλλ' ἄς μὴ στεκόμαστε ὀρθιοί... "Ἄς καθήσουμε ἐκεῖ στὸ ντιθάνι γιὰ νὰ τὰ ποῦμε καλύτερα.

Ἀφοῦ καθήσαν, ὁ λοχαγὸς ἐξακολούθησε:

— Ἡ γεμάτη καλωσύνη κι' εὐγένεια φυσιολογία σου τράθηξε ἀμέσως τὴν συμπαιδιά μου, γιατί πρέπει νὰ ξέρης ὅτι δίνω γρήγορα τὴ φιλία μου καὶ ὅτι γνωρίζω περισσότερο τὴν ἀγάπη ἀπὸ τὸ μῖσος. "Ὅστόσο, ὑπέφερα πολὺ στὴ ζωὴ μου καὶ στὴν καρδιά μου ὑπάρχει μιά χατωμένη πληγὴ πού ἴσως δέν θά ἐπουλωθῇ ποτέ... Ναι, δίνω γρήγορα τὴν ἀγάπη μου καὶ ἴσως νὰ κάνω ἄσχημα, γιατί στὸ δρόμο τῆς ζωῆς μου, συνάντησα συχνὰ ἀνθρώπους ἀχαρίστους, ὑποκριτὰς, καρδιές μοχθηρὲς, ψυχὲς ποταπές... Καὶ ὅμως δέν συνετίστηκα... Τί τὰ θέλεις, εἶμαι ἀδιόρθωτος! Πές μου, 'Ιάκωβε, θέλεις νὰ εἶσαι φίλος μου;

— "Ω! λοχαγέ μου! φώναξε ὁ νέος συγκινημένος μέχρι δακρῶν.

— Κατάλαβα, εὐχαριστῶ. Ἡ δική σου φιλία θ' ἀντικαταστήσῃ πολλές ἄλλες πού τις ἔχασα ἢ καλύτερα, δέν τις ἀπέκτησα ποτέ. Καὶ τώρα, ἄς μιλήσουμε λίγο γιὰ σένα, γιὰ τὸ μέλλον σου, γιὰ τις ἐλπίδες σου... Γιατί δέν σοῦ κρύβω τὴν ἐπιθυμία μου, ὅτι θέλω νὰ μάθω κάθε τι πού σὲ ἀφορᾷ...

— Δέν ἔχω τίποτε ἀξιόλογο νὰ σᾶς πῶ, λοχαγέ...

— "Ὅταν πρόκειται περὶ φίλου, ὅλα εἶνε ἀξιόλογα. "Ἔχεις περιουσία;

— "Ὅχι, σχεδὸν τίποτε.

— Τί κάνουν οἱ γονεῖς σου;

— Ὁ πατέρας μου πέθανε ἕνα χρόνο μετὰ τὴν γέννησί μου. "Ἦταν φτωχὸς χωρικός καὶ μ' ἀφῆσε ὡς μόνη κληρονομία, στὴ μητέρα μου, ἢ ὁποῖα μ' ἀνάθρεψε ὡς ὅτου ἔγινε δώδεκα χρονῶν.

— Καὶ τότε;

— Πέθανε καὶ κείνη.

— Φτωχέ μου φίλε! Εἶσαι λοιπὸν ὄρφανός.

— Ὁ νουνός μου, παλαιὸς λοχαγὸς τῶν δραγόνων, φρόντισε τότε γιὰ μένα καὶ μὲ ἀνάθρεψε ὅπως τοῦ ἐπέτρεπαν τὰ μικρὰ σχετικῶς μέσα του. Στάθηκε ἀληθινὸς πατέρας. "Ὅταν κληρώθηκα γιὰ τὸ στρατὸ, ἐργαζόμενον σὲ κάποιαν ἀγροικία. "Ἐφυγα ὅμως προτοῦ κληθῶ ὑπὸ τὰ ὄπλα γιὰ νὰ μπορέσω νὰ καταταχθῶ στὸ δέκατο τάγμα τῶν δραγόνων, ὅπου ὁ νουνός μου ὑπηρετοῦσε ὡς λοχαγός. Αὐτὴ εἶνε ὅλη ἡ ἱστορία μου.

— Καὶ ὅμως εἶνε ἀρκετὰ ἐνδιαφέρουσα, φίλε μου. "Ἀλλὰ θὰ ὑπάρχουν καὶ πράγματα τὰ ὁποῖα μοῦ κρύβεις ἴσως. "Ἀλήθεια, δέν ἀφῆσες καμμιά φίλη στὴν πατρίδα σου;

Τὸ πρόσωπο τοῦ νέου ἔγινε κατακόκκινο.

— Ναι, ἀφῆσα ἐκεῖ τὴν ἀγαπημένη μου μνηστή, ἀπάντησε χαμογελώντας.

— Καὶ θὰ εἶνε νέα, ὠραία καὶ φρόνημη;

— Εἶνε μόλις δεκαεφτά χρονῶν κι' ὠραία σὰν ἄγγελος. "Ὅσο γιὰ τὴ φρονιμάδα της, φτάνει μέχρι ὑπερβολῆς. "Ὅλοι τὴν θαυμάζουν στὸ χωριό. Εἶνε κόρη τοῦ νουνού μου, τοῦ παλαιοῦ λοχαγοῦ.

— "Ὁραία! Ὁ ἐνθουσιασμός σου αὐτὸς μοῦ ἀρέσει. Θεωρῶ περιττὸ νὰ σὲ ρωτήσω ἂν τὴν ἀγαπᾶς.

— Τὴν ἀγαπῶ περισσότερο ἀπ' τὸ κάθε τί στὸν κόσμον! φώναξε μὲ πάθος ὁ 'Ιάκωβος. Περισσότερο κι' ἀπὸ τὴ ζωὴ μου τὴν ἴδια... "Ω! ναι, τὴν ἀγαπῶ τὴν γλυκειά μου 'Ιωάννα!

Ἀκούγοντας τὸ ὄνομα 'Ιωάννα, ὁ λοχαγὸς Λαγκάρντ ἀνασκήρτησε.

— 'Ιάκωβε, εἶπε, δέν μοῦ εἶπες ἀκόμα ποιά εἶνε ἡ πατρίδα σου.

— Γεννήθηκα στὸ Μαρέλ, ἀπάντησε ὁ νέος.

— Στὰ Βόσγια; φώναξε ὁ λοχαγὸς χλωμιάζοντας.

— Ναι, λοχαγέ μου, ἀπάντησε ὁ 'Ιάκωβος Γκραντέν, κυττάζοντας τὸν Λαγκάρντ ξαφνιασμένος.

Τὸ μέτωπο τοῦ λοχαγοῦ εἶχε σκοτεινιάσει καὶ τὸ βλέμμα του εἶχε πάρει μιά θλιθερὴ ἔκφραση.

— Μήπως ἔχετε πάει στὸ Μαρέλ; Μήπως ἡ πατρίδα μου συνδέεται μὲ καμμιά ἀνάμνησί σας; ρώτησε ὁ 'Ιάκωβος πού δέν μποροῦσε νὰ ἐξηγήσῃ τὴν ξαφνικὴ αὐτὴ μεταβολὴ τῆς ἐκφράσεως τοῦ λοχαγοῦ.

— Ναι, πέρασα ἄλλοτε ἀπὸ κεῖ καὶ ξέρω μερικὸς ἀπ' τοὺς κατοίκους μιᾶς γειτονικῆς κωμοπόλεως, ἀπάντησε ὁ Λαγκάρντ, προσπαθώντας νὰ συγκρατήσῃ τὴν ταραχὴ του.

»'Ιάκωβε, πρόσθεσε σὲ λίγο, σὰν νὰ μάντεψε τις σκέψεις τοῦ νέου. Εἶμαι λίγο στενοχωρημένος, μελαγχολικός. Ἄλλα μὴ σοῦ φανῆ παράδοξο... Αὐτὸ μοῦ συμβαίνει συχνά... Εἶνε ἀνάμνησις παλιῶν μεγάλων θλίψεων...

Καὶ, ἀφοῦ εἶπε τὰ λόγια αὐτά ὁ λοχαγός, σηκώθηκε κι' ἔκανε δύο φορές τὸ γῦρο τοῦ δωματίου, βαδίζοντας ἀργὰ κι' ἔχοντας τὸ κεφάλι του σκυμμένο πρὸς τὸ στῆθος του.

Γ'

ΟΠΟΥ Η ΤΥΧΗ ΠΑΙΖΕΙ ΤΟ ΜΕΡΟΣ ΤΗΣ

— Ὁ δυστυχισμένος! ἔλεγε ἀπὸ μέσα του γιὰ τὸν 'Ιάκωβο ὁ λοχαγὸς Λαγκάρντ. Δέν ξέρει ἀκόμα τίποτε. Ἄλλὰ πὼς εἶνε δυνατόν;... Κανένας δέν τοῦ ἔγραψε;... Θὰ μποροῦσα νὰ τοῦ τὸ πῶ ἐγώ... Ἄλλὰ ὄχι... θὰ τὸν ἐπρόσβαλα κατάκαρδα... Γιὰ τὴν ὥρα, θὰ ἦταν καλύτερα νὰ σωπάσω...

Καὶ, πλησιάζοντας τὸν 'Ιάκωβο, ὁ ὁποῖος εἶχε σηκωθῆ καὶ ἐτοιμαζόταν νὰ φύγῃ, ἐπρόσθεσε:

— Κάθησε, φίλε μου... Μὴ φύγῃς ἀκόμα... "Ἐχω καὶ κατὶ ἄλλο νὰ σὲ ρωτήσω... Πές μου, λαβαίνεις συχνὰ γράμματα ἀπὸ τὸ Μαρέλ;

Ὁ 'Ιάκωβος ἀναστέναξε κι' ἀπάντησε θλιμμένα:

— "Ἐχω καιρὸ νὰ λάβω γράμμα. Δέν ξέρω τί γίνεται ἐκεῖ κάτω κι' αὐτὸ μὲ κάνει ἀνήσυχο, πολὺ ἀνήσυχο...

— Ξέρεις ὅτι οἱ Γερμανοὶ κατέλαβαν ὅλες τις ἀνατολικές μας ἐπαρχίες;

— Τὸ ξέρω, κι' αὐτὸ μὲ ἀνησυχεῖ ἀκόμα περισσότερο.

— "Ἔστω, ἀλλὰ σοῦ ἐξηγεῖ αὐτὸ τὸ ὅτι δέν λαβαίνεις γράμματα;...

Ὁ 'Ιάκωβος κούνησε τὸ κεφάλι του.

— Πολλὰ γράμματα πού στέλνονται ἀπὸ τις ἐπαρχίες αὐτὲς, ἀπάντησε, ἐρχονται ἐγκαίρως. Ἄλλὰ ἐγὼ δέν λαβαίνω τίποτε. Πολλὲς φορές ἀνησυχῶ μήπως συνέβη κανένα δυστύχημα στὸν νουνό μου ἢ στὴν 'Ιωάννα, ἀλλὰ πάλι ἡσυχάζω

μὲ τὴ σκέψι ὅτι ἂν συνέβαινε τίποτε, θὰ τὸ μάθαινα ὅπωςδὴποτε.

Ὁ λοχαγὸς Λαγκάρντ, νοιώθοντας τὴν καρδιά του νὰ σπαράζεται, ρώτησε:

— Πότε ἔλαβες τὸ τελευταῖο γράμμα;

— Τρεῖς μέρες πρὶν ἀρχίσουν ἡ ἐχθροπραξίες.

— Σοῦ ἔγραψε ἡ 'Ιωάννα;

— "Ὅχι, ἡ ἐπιστολὴ ἦταν τοῦ λοχαγοῦ Βαγιάν, ἀλλὰ ἡ 'Ιωάννα εἶχε προσθέσει μερικὰ λόγια ἀπὸ κάτω.

— Ποῦ εἶσαστε τότε;

— Στὰ σύνορα.

— Καὶ σὺ τοὺς ἔγραψες;

(Ἄκολουθεῖ)

Προσεχῶς στὸ «ΜΠΟΥΚΕΤΟ»

ἡ καταπληκτικὴ ἱστορία μιᾶς ἐπικῆς βασιλείας τῶν ἑλληνικῶν θουνῶν ἐπὶ τουρκοκρατίας.

Η ΖΩΗ ΚΑΙ ΟΙ ΑΘΛΟΙ

ΧΡΥΣΩΣ ΤΗΣ ΚΑΠΕΤΑΝΙΣΣΑΣ

ΤΗΣ ΚΟΡΗΣ ΤΟΥ ΑΡΜΑΤΩΛΟΥ

ΚΑΠΕΤΑΝ ΔΙΑΒΟΛΗ